

HRNEČKU, VAŘ!

V jedné vsi byla chudá vdova a měla dceru. Bydlely ve staré chalupě s doškovou roztrhanou střechou a na půdě chovaly několik slepic. Maminka chodila v zimě do lesa na dříví, v létě na jahody a na podzim na pole sbírat a dcera nosila do města vejce na prodej, co jim slepice snesly. Tak se spolu žily. Jednou v létě se matka trochu roznemohla dcerka musela sama do lesa na jahody, aby měly co jíst; vařily si z nich kaši. Vzala hrnec a kus černého chleba a šla. Když měla hrnec plný jahod, přišla v lese k jedné studánce; tu si k té studánce sedla, vyndala si ze zástěry chléb a začala obědat. Najednou k ní přišla nějaká stará žena, vypadala jako žebračka, a v ruce držela krásný červený hrneček. "Ach má zlatá panenko," povídá ta žebračka, "to bych jedla! Od včerejška od rána neměla jsem ani kouska chleba v ústech. Nedala bys mi kousek toho chleba?" "I pročpak ne," řekla holka, "chcete-li, třeba celý, však já domů dojdou. Jen nebude-li vám tuze tvrdý?" A dala jí celý svůj oběd." Zaplat pánbůh, má zlatá panenko, zaplat pánbůh! Ale když jsi, panenko, tak hodná, musím ti taky něco dát. Tuhle ti dám ten hrneček. Když ho doma postavíš na stůl a řekneš: Hrnečku, vař! navaří ti tolík kaše, co budeš chtít. A když budeš myslit, že už máš kaše dost, řekni: Hrnečku, dost! a hned přestane vařit. Jen nezapomeň, co máš říct." Tu jí ten hrneček podala a najednou se ztratila, holka ani nevěděla kam. Když přišla domů, povídá matce, co se jí v lese přihodilo, a hned postavila hrneček na stůl a řekla: "Hrnečku, vař!" Chtěla zvědět, jestli ji ta žebračka neoběhalala. Ale hned se začala v hrnečku ode dna kaše vařit, a pořád jí bylo víc a víc, a co by deset napočítal, byl už hrneček plný. "Hrnečku, dost!" a hrneček přestal vařit. Hned si obě sedly a s chutí se jedly; kaše jako mandle. Když se najedly, vzala mladá do košíčka několik vajec a nesla je do města. Než všechny vajíčka prodala, byl už večer. Matka se jí doma nemohla dočkat, už se jí taky chtělo jíst, a měla zas chuť na kaši. Vzala tedy hrneček, postavila ho na stůl a sama řekla: "Hrnečku, vař!" Tu se v hrnečku začala hned kaše vařit, a sotva se matka otočila, byl už plný. "Musím si taky pro misku a pro lžíci dojít," povídá si. Než se vrátila, zůstala leknutím jako omráčená: kaše valila se plným hrdlem z hrnečku na stůl, ze stolu na lavici a za lavice na zem. Stará zapomněla, co má říct, aby hrneček přestal vařit. Přiskočila a příkryla hrneček miskou; myslela, že tím kaši zastaví. Ale miska spadla na zem a roztroušila se, a kaše hrnula se neustále dolů jako povodeň. Už jí bylo v sednici tolík, že stará odtud musela do síně utéct a začala naříkat: "Ach ta neštastná holka, co to přinesla; já jsem si hned pomyslila, že to nebude nic dobrého!" Za chvíliku tekla už kaše ze sedničky přes práh do síně. Matka už nevěděla kudy kam, i vylezla v té úzkosti na půdu a pořád bědovala, co to ta neštastná holka domů přinesla. Zatím bylo kaše pořád víc a víc, a netrvalo dlouho, valila se už jako mračna dveřmi i oknem na náves, na silnici, a kdo ví, jaký by to bylo vzalo konec, kdyby se byla právě naštěstí dcerunka nevrátila a nekřikla: "Hrnečku, dost!" Ale na návsi byl už takový kopce kaše, že sedláci, když tudy večer jeli z roboty domů, nikterak nemohli projet a museli se skrzes kaší na druhou stranu prokousat.

